

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.10.2000 р. № 20 // Все про бухгалтерський облік. — 2005. — № 13 (1046).

4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30.11.2001 р. № 559 // Все про бухгалтерський облік. — 2005. — № 13 (1046).

5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28.07.2000 р. № 181 // Все про бухгалтерський облік. — 2005. — № 13 (1046).

6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2000 р. № 87 // Все про бухгалтерський облік. — 2005. — № 13 (1046).

В. Г. Прушківський, канд. екон. наук, доцент,
Економіко-гуманітарний інститут,
Т. М. Тіховська, старший викладач,
Запорізький національний технічний університет

ОСОБЛИВИЙ РЕЖИМ НАРАХУВАННЯ ПДВ ДЛЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ІНСТИТУТІВ ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНОЇ ГАЛУЗІ

Стаття демонструє, як за умов трансформації економіки занепали науково-дослідні інститути наукоємних галузей. Автори пропонують законодавчу ініціативу, що дозволить таким підприємствам нормально функціонувати і зберегти свій профіль діяльності.

У кінці минулого століття Україна була вимушена практично з нуля будувати власну систему оподаткування, яка мала відповідати вимогам ринкової системи господарського регулювання, забезпечити поповнення бюджету, не перешкоджати інноваційному розвитку підприємств створювати умови для економічного зростання в Україні.

Практика застосування Закону України «Про податок на додану вартість» від 03.04.97 № 168/97-ВР на підприємствах електронної галузі науково-дослідного профілю виявила деякі недоліки.

Електронна галузь — високоприбутковий сектор економіки із зростаючим попитом, значним експортним потенціалом і низькою матеріаломісткістю. На державному рівні, виходячи з цього, найважливішим стратегічним напрямком розвитку економіки України є переведення електронної галузі на інноваційний шлях розвитку. На міжнародній виставці Дні української науки і техніки в Республіці Індія, що відбулась

у м. Нью-Делі 21—23 грудня 2004 року було надано наукові проекти зокрема таких напрямків:

— напівпровідникові технології та оптоелектроніка;

— нові ресурсозберігаючі технології [1].

Якщо звернути увагу на розвинуті країни, то їх економічний добробут базується на наукоємних технологіях. Світовий ринок напівпровідникових приладів стабільно росте. Їх застосування охопило всі галузі життєдіяльності людини — паливно-енергетичний комплекс, машинобудування, транспорт.

Але враховуючи моральне старіння продукції, що випускається, необхідно розробляти і впроваджувати нове покоління виробів електроніки, що забезпечує перехід на нові енергозберігаючі технології в усіх галузях народного господарства. Світова практика оновлення технологій виробництва електротехнічної продукції наступна: в низьковольтній апаратурі — 1 раз на 8 років, в електроенергетиці — 1 раз на 10 років, в кабельній промисловості — 1 раз на 15 років. Оновлення серійного виробництва в силовій електроніці в Україні не проводилось з 1990 року [2]. За часів командно-адміністративної економіки замовником розробок поставала держава. За часів ринкової економіки майже стовідсоткова доля держзамовлень на підприємствах електротехнічної галузі зменшилась до 5—10 відсотків. Держзамовлення замінили прямі господарстві з замовником. Замовник згодний платити за готовий виріб, але не за дослідження.

На практиці це відбувається наступним чином: замовник укладає довгостроковий договір на розробку і виготовлення дослідного зразка з оплатою після приймання виробу. В кращому разі перераховується аванс на покупні вироби. Щоб бухгалтерія мала змогу списати витрати, найрідше один раз на квартал підписуються проміжні акти виконання робіт, які можуть не передбачати оплати. А далі згідно ст. 7.3.1 Закону України «Про податок на додану вартість» у виконавця робіт (послуг) виникає податкове зобов'язання. Науково-дослідні підприємства в більшості не мають обігових коштів від інших видів діяльності, тому податкове зобов'язання сплачується за рахунок затримки оплати інших платежів: комунальних послуг, отриманий товар, заробітна плата. За таких умов підприємства мають загрозу втрати науковий і інтелектуальний потенціал і, як наслідок, безповотно відстати в розвитку від передових країн світу.

Один з шляхів підтримки наукоємних виробництв — дозволити платити ПДВ по факту отримання коштів. Це не потребує додаткових інвестиційних коштів, а тільки законодавчих ініціатив.

ЛІТЕРАТУРА

1. <http://www.cntei.kiev.ua/index.php> // Міжнародна виставка Дні української науки і техніки в Республіці Індія (м. Нью-Делі, 21—23 грудня, 2004 р.).
2. Кравченко А. М., Бобровникова Р. Г., Тіховська Т. М., Бобровников В. А. Маркетинг інноваційних процесів на ринку сигової електроніки // Електротехніка та електренергетика. — 2005. — № 1. — С. 5—9.